

Cijfers ICB-sector 3de trimester 2022

Brussel, 21 december 2022

« De Belgische fondsenmarkt tekende een terugval van 2,1 % op tijdens het derde kwartaal van 2022 door toedoen van koersverliezen in de onderliggende activa en komt hierdoor uit op een gecommmercialiseerd vermogen van 236 miljard EUR. »

Marc Van de Gucht – Directeur-generaal BEAMA

Samenvatting

De Belgische fondsensector kende tijdens het derde kwartaal van 2022 **een daling van -2,1 %** en dit door toedoen van koersverliezen die worden opgetekend in de onderliggende activa. Eind september 2022 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 235,7 miljard EUR.

- Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in niet-vastrentende effecten, zoals gemengde fondsen en aandelenfondsen, daalde tijdens deze periode met -2,6 %. De fondsen met kapitaalbescherming kenden de grootste relatieve daling van hun netto actief tijdens het derde trimester van 2022. De gemengde fondsen kenden de grootste absolute daling. Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de pensioenspaarfondsen een daling van -4,2 % gedurende de periode juli – september 2022.
- Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in vastrentende effecten noteerde een daling van -0,2 % gedurende het derde trimester van 2022.

Enkel de fondsen die beleggen in niet-vastrentende effecten tekenden koersverliezen op in hun onderliggende activa tijdens het derde kwartaal. De fondsen die beleggen in vastrentende effecten tekenden daarentegen koerswinsten op in hun onderliggende activa.

Daarentegen is een omgekeerd beeld vast te stellen bij de netto inschrijvingen. Zo kenden de fondsen die beleggen in niet-vastrentende effecten netto inschrijvingen tijdens deze periode, daar waar de fondsen die beleggen in vastrentende effecten netto terugbetalingen kenden tijdens het derde kwartaal (doch dit wordt overwegend verklaard door een technische correctie in monetaire fondsen).

Eerste negen maanden

Eind 2021 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 275,4 miljard EUR. De Belgische fondsensector kende gedurende de eerste negen maanden van 2022 in alle kwartalen een terugval van het netto actief door toedoen van koersverliezen opgetekend door de onderliggende

activa. Er was daarentegen in elk trimester wel sprake van netto inschrijvingen, in het eerste trimester in de fondsen die beleggen in vastrentende effecten en in het tweede en derde trimester in de fondsen die beleggen in niet-vastrentende effecten.

Kortom, onder impuls van de koersverliezen van de onderliggende activa lag het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen eind september 2022 14,4 %, ofwel 39,7 miljard EUR, lager dan eind 2021.

Het is hierbij belangrijk om, als belegger, in het achterhoofd te houden dat deze koersverliezen zich pas vertalen in effectief kapitaalsverlies zodra men overgaat tot de verkoop van zijn fondsen.

Prognose vierde kwartaal 2022

*De voorlopige indicaties (evolutie oktober en november) voor het vierde kwartaal van 2022 wijzen op een **licht herstel** van het netto actief van de Belgische fondsensector ten gevolge van een beursrally tijdens het jaareinde, doch de laatste weken van december kunnen ook hier nog roet in het eten gooien n.a.v. de aankondigingen van de FED en ECB om de rente te blijven verhogen.*

Belgische fondsenmarkt¹

De Belgische fondsenmarkt wordt gedefinieerd als ‘het in België openbaar verdeeld netto actief van fondsen naar Belgisch en buitenlands recht’. Hierbij rapporteert BEAMA over alle aandelenklassen van de openbare fondsen die in België gecommmercialiseerd mogen worden.

Onderzoek van BEAMA toont aan dat de netto activa van de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen gedurende **het derde kwartaal van 2022 met 5,1 miljard EUR, ofwel -2,1 %, daalden**. Hierdoor vertegenwoordigden de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen eind september 2022 235,7 miljard EUR.

De daling van de Belgische fondsenmarkt gedurende de periode juli – september 2022 wordt **volledig verklaard door koersverliezen opgetekend in de onderliggende activa** tijdens deze periode.

Ondanks de merkbare koersverliezen in de onderliggende activa werden er toch nog steeds **netto inschrijvingen opgetekend in de Belgische fondsenmarkt** in het derde kwartaal van 2022.

De, voorlopig, aanhoudende vraag naar fondsen wijst erop dat investeerders momenteel nog steeds vertrouwen behouden in fondsen en zich bewust zijn van de opportuniteitskosten verbonden aan de diverse vormen van sparen en beleggen.

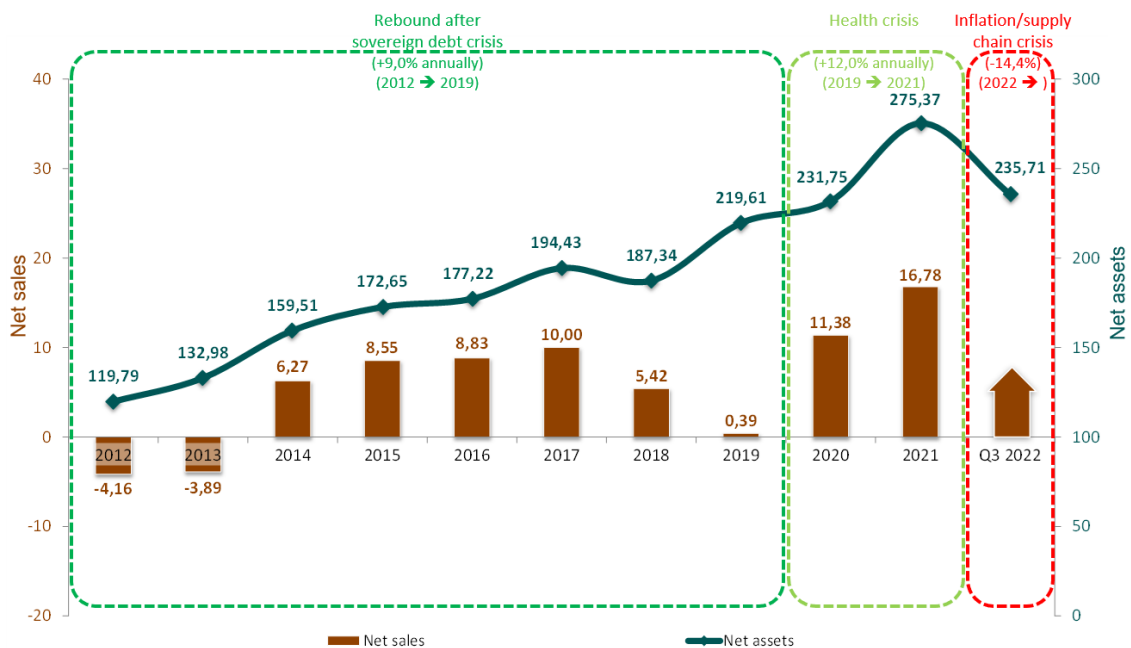
¹ Conform de lijst van openbare instellingen voor collectieve belegging op de FSMA-website.

Het jaar 2022 startte zeer moeizaam door de impact van de oplopende inflatie op de wereldeconomie, de aanhoudende oorlog in Oekraïne, de Covid 19-problemen en de wereldwijde crisis in de bevoorradingsketen. De eerste negen maanden van 2022 werd daardoor gekenmerkt door negatieve koerscijfers.

Daarnaast heeft het geleidelijk optrekken van de rentes door de centrale banken een negatieve impact op de waardering van obligaties en op de waardering van (voornamelijk groei-)aandelen. Hoewel, tijdens het derde kwartaal van 2022 blijken de obligaties terug meerwaarde op te tekenen.

Tijdens de **eerste negen maanden van 2022 daalde de Belgische fondsensector met 39,7 miljard EUR, ofwel -14,4 %**. Deze daling is volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa aangezien er netto inschrijvingen zijn van meer dan 6,7 miljard EUR tijdens de periode januari – september 2022. Dit gegeven wordt ook bevestigd door de statistische gegevens van de NBB.

Evolutie van de Belgische fondsenmarkt gedurende het laatste decennium

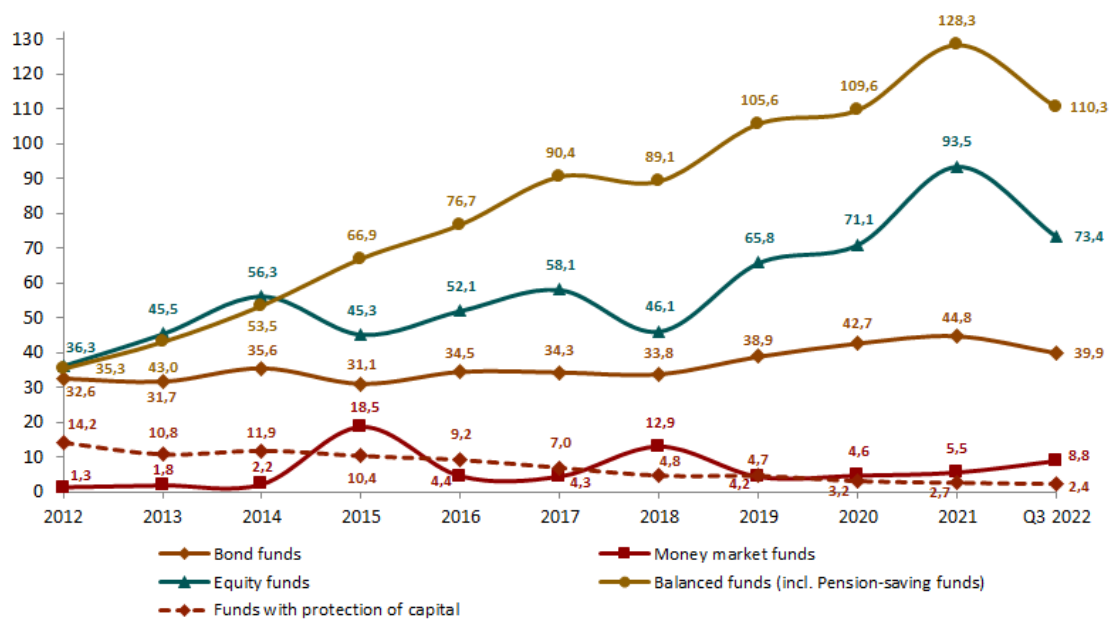
De voorlopige indicaties (evolutie oktober & november), waarover BEAMA beschikt voor het vierde kwartaal van 2022, wijzen op een licht herstel van het netto actief van de Belgische fondsensector onder impuls van een beursrally tijdens het laatste kwartaal, doch de laatste weken van december kunnen ook hier nog roet in het eten gooien n.a.v. de aankondigingen van de FED en ECB om de rente te blijven verhogen.

Fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten (zoals bv. aandelenfondsen) werden **enkel dalende tendensen** opgetekend gedurende het derde kwartaal van 2022. Deze dalingen zijn volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa.

De activa in België van de **aandelenfondsen** daalden met **2,0 miljard EUR, oftewel met -2,7 %**, in de periode juli – september 2022. Deze daling is volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend in de onderliggende activa aangezien er netto inschrijvingen waren in aandelenfondsen ten belope van 2,1 miljard EUR. Eind september 2022 bedroeg het vermogen van de aandelenfondsen 73,4 miljard EUR.

Gedetailleerde evolutie van het gecommmercialiseerde fondsenvermogen gedurende het laatste decennium

De categorie van de **gemengde fondsen** (inclusief de pensioenspaarfondsen) tekende een daling van **2,7 miljard EUR, of -2,4 %**, op tijdens het derde kwartaal van 2022. Deze daling is voor 90 % toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa en voor 10 % aan netto terugbetalingen. Daarmee komt het gecommmercialiseerde vermogen van de gemengde fondsen per eind september 2022 uit op 110,3 miljard EUR.

De gemengde fondsen kenden de voorbije jaren een toenemend succes en sinds 2015 vormen ze de grootste activa klasse. Door hun actieve asset allocatie zijn gemengde fondsen zeer geschikt voor het voeren van een risicospreiding-beleid in het kader van MiFID II: zij lenen zich uitstekend tot de afstemming van het product op het risicoprofiel van de cliënten.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de **pensioenspaarfondsen** een daling gedurende het derde kwartaal van 2022 ten belope van **0,9 miljard EUR, of -4,2 %**. De pensioenspaarfondsen vertegenwoordigden per eind september 2022 een bedrag aan netto activa ten belope van 20,7 miljard EUR. Tijdens het derde kwartaal van 2022 tekenden de pensioenspaarfondsen netto inschrijvingen op ten belope van 137 miljoen EUR.

De **fondsen met kapitaalbescherming** tekenden tijdens het derde trimester van 2022 een terugval op en vertegenwoordigden eind september 2022 een vermogen van 2,4 miljard EUR.

Over de eerste negen maanden van 2022 daalden de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende activa met -16,9 %, ofwel 38,1 miljard EUR.

Fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten, stegen de activa van de in België gecommmercialiseerde **obligatiefondsen** met **1,2 miljard EUR, ofwel +3,0 %**, gedurende het derde kwartaal van 2022 waardoor ze eind september 2022 uitkomen op een bedrag van 39,9 miljard EUR. De stijging wordt voor 4/5de verklaard door koerswinsten opgetekend in de onderliggende activa en voor 1/5de door netto inschrijvingen.

De netto activa van de **monetaire of geldmarktfondsen** tekenden een daling van **1,3 miljard EUR, ofwel -12,6 %** op gedurende de periode juli – september 2022 waardoor ze eind september 2022 uitkomen op een bedrag van 8,8 miljard EUR.

Kanttekening: bijna 60 % van deze daling is toe te schrijven aan een technische correctie.

Over de eerste negen maanden van 2022 daalden de netto activa van fondsen die overwegend beleggen in vastrentende activa met -3,1%, ofwel 1,6 miljard EUR.

Duurzame fondsen (volgens de SFDR-classificatie²)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verspreiding van duurzame fondsen in België en dit per einde september 2022:

	Gecommercialiseerd vermogen	Aantallen
SFDR 8	150,6 miljard EUR	643 compartimenten
SFDR 9	17,5 miljard EUR	126 compartimenten
Totaal:	168,1 miljard EUR	769 compartimenten
<i>% van de markt</i>	<i>71,4 %</i>	<i>35,9 %</i>

Bemerking: het scala van artikel 8/9 SFDR-fondsen is groter dan dit van de duurzame fondsen die het "Towards Sustainability"-label bezitten.

Pro memorie: de 325 duurzame fondsen die het "Towards Sustainability"-label bezitten waren eind september 2022 goed voor een gecommmercialiseerd vermogen van 100,9 miljard EUR.

Meer dan 70 % van het in België verdeelde vermogen is, volgens de vermogensbeheerders, geklasseerd als zijnde een SFDR artikel 8 of een SFDR artikel 9 fonds. Hierbij kan de belegger die geïnteresseerd is in duurzaamheid, kiezen uit 769 verschillende fondsen.

² SFDR = Sustainable Finance Disclosure Regulation.

- Artikel 8 = producten die duurzaamheidskenmerken promoten;
- Artikel 9 = producten met een duurzame doelstelling.

Fondsen naar Belgisch recht

Openbaar verdeelde fondsen naar Belgisch recht

De openbare fondsen naar Belgisch recht waren eind september 2022 goed voor een totaal beheerd netto actief van 182,4 miljard EUR. Op datzelfde ogenblik vertegenwoordigden de pensioenspaarfondsen hierin grosso modo 1/9de van de openbare fondsen naar Belgisch recht.

De berekening van de gemiddelde return van de pensioenspaarfondsen op jaarbasis per 30 september 2022 levert volgend resultaat op:

- Op 1 jaar: -16,9 %
- Op 3 jaar: -1,8 %
- Op 10 jaar: +3,7 %
- Op 25 jaar: +4,0 %

BEAMA heeft een boordtabel voor pensioenspaarfondsen ontwikkeld die als bijlage aan dit persbericht is toegevoegd. Dankzij deze boordtabel worden op kwartaalbasis de kerncijfers rond de derde pijler pensioenspaarfondsen en hun evolutie op een beknopte manier visueel weergegeven.

Niet-openbaar verdeelde institutionele fondsen naar Belgisch recht

Sinds de uitvoerings-KB's gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad van 18 december 2007, kunnen investeringsvehikels ontwikkeld worden op maat van institutionele beleggers en dit onder de vorm van "Institutionele ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming". Deze institutionele fondsen zijn niet-openbare fondsen die dienen aangemeld te zijn bij de FOD Financiën.

Deze institutionele fondsen dienen niet verward te worden met de openbare fondsen met niet-retail aandelenklassen, die zijn aangemeld bij de FSMA.

Eind september 2022 waren de 104 institutionele compartimenten naar Belgisch recht goed voor 13,6 miljard EUR aan netto actief. Deze fondsen spreken vele institutionele beleggers aan, mede doordat zij diepgang geven aan de institutionele markten op het vlak van financiële activa en pensioenvorming.

◆◆◆

Meer informatie:

Meer informatie kan worden verkregen via de **vertegenwoordiging voor BEAMA**, zijnde:

- Dhr. Marc Van de Gucht, Directeur-generaal BEAMA
(02 507 68 72 – marc.van.de.gucht@febelfin.be)
- Bij de diensten van BEAMA (info@beama.be)

Of via de **algemene perscontacten van Febelfin**, zijnde:

- Persdienst Febelfin
(02 507 68 31 – press@febelfin.be)

Deze en andere statistieken betreffende de ICB-sector, zijn beschikbaar op de website van de BEAMA (<https://www.beama.be/>) onder de rubriek 'Statistieken'.

Belgian Asset Managers Association (BEAMA)

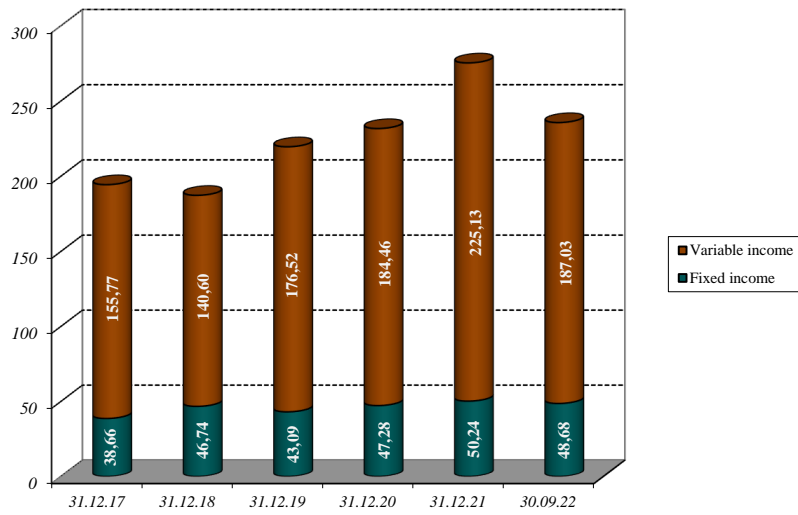
BEAMA vzw is lid van Febelfin vzw.

e-mail: info@beama.be

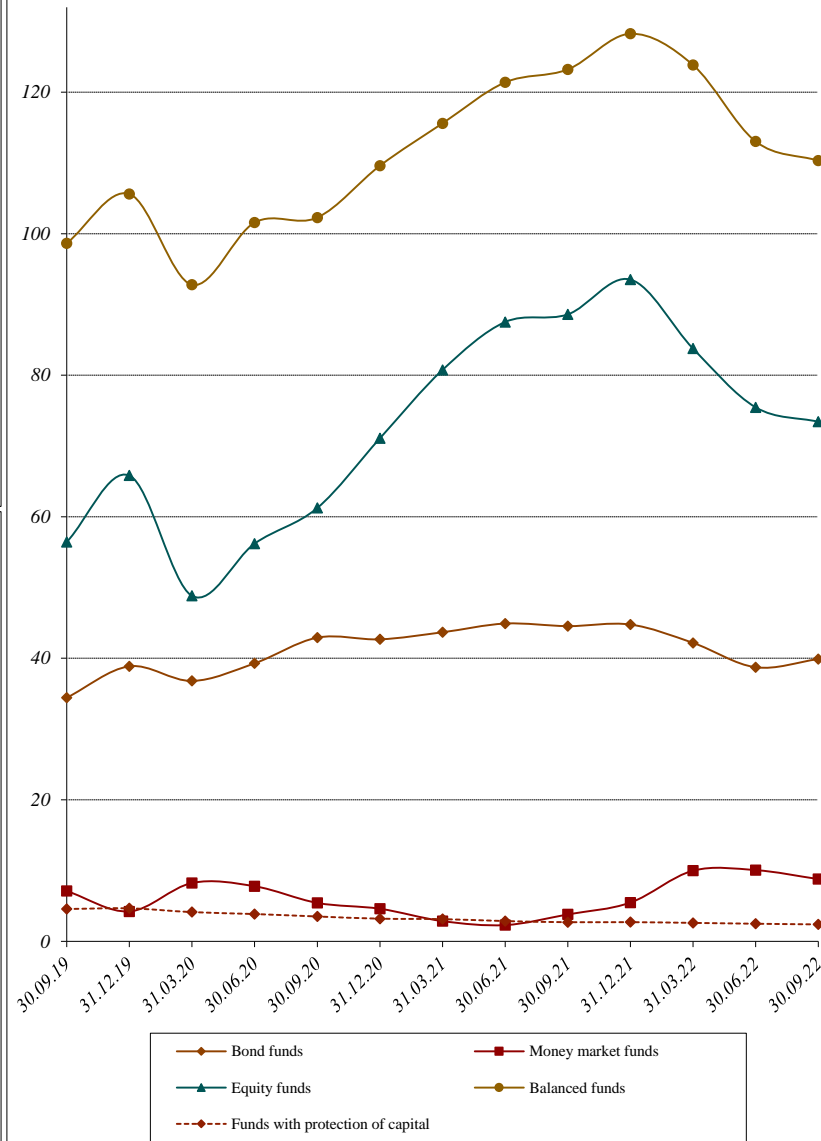
Net Assets of Belgian and Foreign Funds distributed in Belgium per Investmenttype (adj. for double count)

	30/06/2022		30/09/2022		Change	
	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%
Bond funds	38,73	16,09%	39,88	16,92%	1,15	2,98%
Government bonds	2,79	1,16%	3,27	1,39%	0,47	16,85%
Corporate bonds	8,70	3,61%	8,73	3,70%	0,03	0,32%
Aggregate bonds	20,30	8,43%	21,09	8,95%	0,79	3,89%
Other bonds	6,94	2,88%	6,80	2,89%	-0,14	-1,95%
Money market funds	10,06	4,18%	8,80	3,73%	-1,27	-12,58%
in EUR	5,00	2,08%	3,90	1,65%	-1,11	-22,12%
in other currencies	5,06	2,10%	4,90	2,08%	-0,16	-3,15%
Equity funds	75,46	31,34%	73,43	31,15%	-2,04	-2,70%
Belgium	0,71	0,30%	0,67	0,28%	-0,04	-6,15%
Eurozone	4,57	1,90%	4,03	1,71%	-0,54	-11,88%
Europe	13,75	5,71%	12,62	5,35%	-1,13	-8,19%
America	8,75	3,63%	9,10	3,86%	0,35	4,00%
Asia	3,30	1,37%	3,19	1,35%	-0,11	-3,35%
Global	40,53	16,83%	40,05	16,99%	-0,48	-1,18%
Other	3,85	1,60%	3,77	1,60%	-0,08	-2,18%
Balanced funds	113,04	46,95%	110,32	46,80%	-2,72	-2,40%
⇒ of which Pension-saving funds	21,64	8,99%	20,73	8,79%	-0,91	-4,21%
⇒ of which CPPI funds	0,03	0,01%	0,03	0,01%	-0,00	-1,14%
Funds with capital protection	2,49	1,03%	2,39	1,01%	-0,10	-3,87%
1. linked to equity	2,49	1,03%	2,39	1,01%	-0,10	-3,87%
2. linked to interest rates, loans and currencies	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Other funds	0,98	0,41%	0,89	0,38%	-0,09	-9,44%
TOTAL	240,77	100,00%	235,71	100,00%	-5,05	-2,10%
Net assets in "Funds of Funds"	98,97		98,57		-0,40	-0,41%

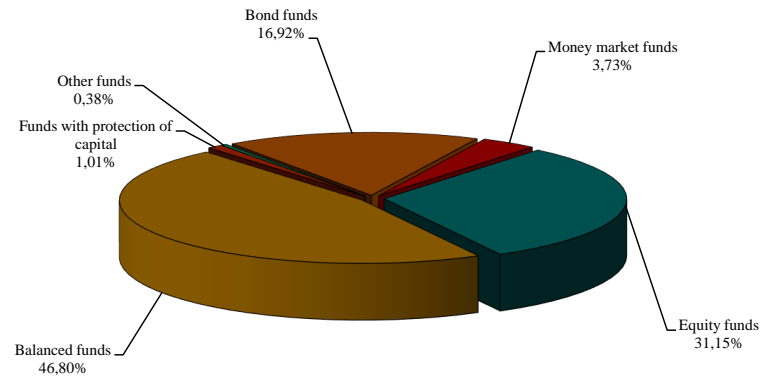
Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Evolution of the Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Market shares of the fund categories (30.09.2022)

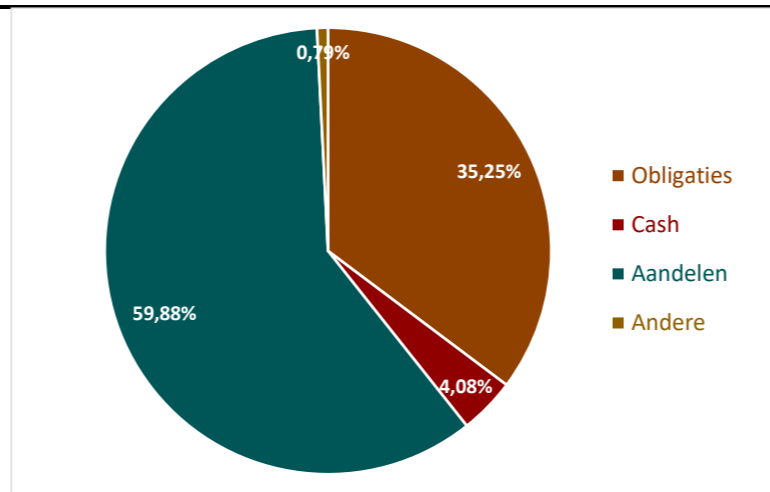
Boordtabel omtrent de 3de pijler pensioenspaarfondsen

Toestand: 30/09/2022

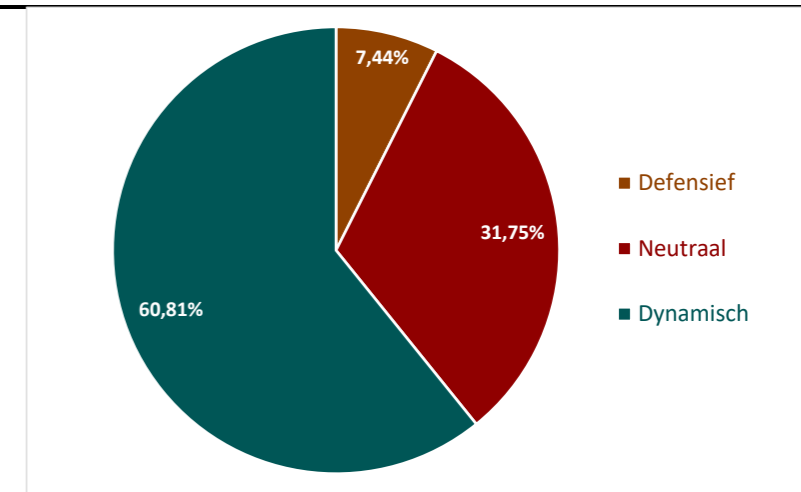
Punctuele data

	Absoluut	Relatief
--- Per einde Q3 2022 ---		
Aantal pensioenspaarfondsen	21	0,0%
Aantal pensioenspaarders*	1.795.963	1,6%
↳ Omvang beroepsbevolking**	5.278.200	3,9%
In België gecommmercialiseerd netto actief	20.725.610.405	-18,9%
--- Gedurende Q3 2022 ---		
Inschrijvingen***	295.360.972	956.441.284,94 (schatting)
Terugbetalingen***	157.952.794	598.925.988,01 (schatting)
↳ Netto instroom***	137.408.179	357.515.296,93 (schatting)
--- Per einde Q3 2022 ---		
Rendement over:		
1 jaar	-16,90%	
3 jaar	-1,85%	
10 jaar	3,72%	
25 jaar	4,04%	

Bemerkingen:
 * Toestand per 30/09/2022
 ** Potentieel van de personen die in aanmerking komen voor de formule van pensioensparen
 *** Inclusief conversies en transfers naar een ander pensioenspaarfonds

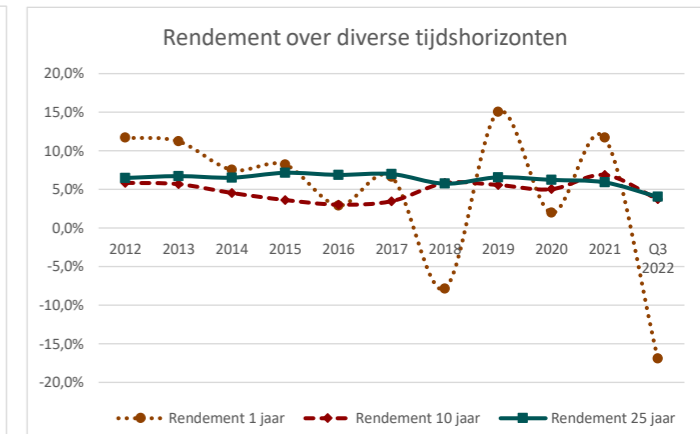
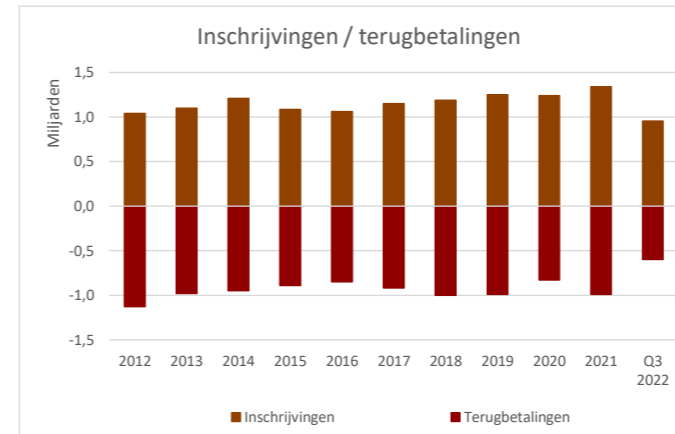
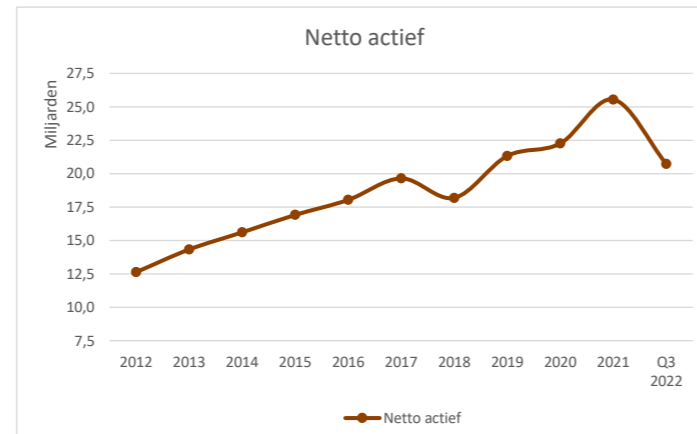
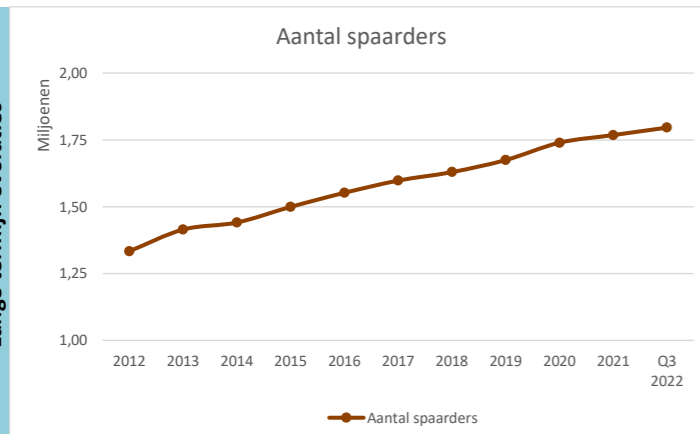

Samenstelling van de markt op basis van onderliggende activa

Samenstelling van de markt op basis van stijlkenmerk

Lange termijn evoluties

Demografische gegevens

